

5576
8.1.13

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Έρευνα και έκθεση οικονομολόγων ΔΝΤ

Η κάθετη μείωση των εισοδημάτων εκατομμυρίων πολιτών, η εκτόξευση της ανεργίας και της φτώχειας, η συνεχιζόμενη υπερφορολόγηση μισθωτών και συνταξιούχων και η αδυναμία πάταξης της φοροδιαφυγής, η ανακατανομή του εισοδήματος σε βάρος των εργαζομένων, η κατάργηση εργασιακών δικαιωμάτων, η περικοπή απαραίτητων κονδυλίων για παιδεία, υγεία και έρευνα, η περικοπή μέχρι αχρήστευσης του προγράμματος δημόσιων επενδύσεων οδηγούν την οικονομία και τους πολίτες αυτής της χώρα μπροστά σε νέα αδιέξοδα. Τα προβλήματα θα ενταθούν. Επιδεινούμενη βαίνει η κατάσταση της πραγματικής οικονομίας: το 2013 η ύφεση υπολογίζεται να φθάσει στο υψηλότερο σημείο της με περαιτέρω πτώση του ΑΕΠ κατά 6,5 με 7%, ποσοστό ρεκόρ σε σχέση με τα πέντε προηγούμενα χρόνια που κυμαινόταν στα επίπεδα μεταξύ -3 και -5,5%. Οι αθροιστικές επιπτώσεις της κρίσης απομακρύνουν από τη λύση του προβλήματος. Η παρατεταμένη ύφεση και η υψηλή ανεργία αποτελούν κατεξοχήν παράγοντες οικονομικής αστάθειας. Σύμφωνα με δημοσίευμα του οικονομικού περιοδικού Economist: «...η Ελλάδα πρωταγωνιστεί στην οικονομική κατάρρευση της Ευρώπης που και αυτή τη χρονιά δεν θα σημειώσει θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης», ενώ και το 2013, οι διεθνείς προβλέψεις για περαιτέρω οικονομική συρρίκνωση όσον αφορά τη χώρα μας, κυριαρχούν. Σε σχετικό γράφημα που δημοσίευσε το εν λόγω περιοδικό η Ελλάδα παρουσιάζεται στην τελευταία θέση στη λίστα των χωρών με τη μικρότερη ανάπτυξη που προβλέπεται για το 2013. Η διάρκεια της επώδυνης οικονομικής δοκιμασίας που θα περάσει η χώρα θα είναι μεγάλη.

Η κυβέρνηση διακηρύσσει, ότι είναι υποχρεωμένη να λαμβάνει αποφάσεις και να ενεργεί υπό καθεστώς έκτακτων και εξαιρετικών συνθηκών και ότι η επιλογή είναι αναγκαστική, διότι οι υφιστάμενοι διεθνείς συσχετισμοί δεν επιτρέπουν την αμφισβήτηση των επιταγών των δανειστών, αφού κάτι τέτοιο θα προκαλούσε την έξοδο της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη.

Σε έκθεσή τους, που δημοσιεύτηκε πρόσφατα και η οποία αποτελεί συνέχεια σχετικής τους έρευνας του περασμένου Οκτωβρίου, επικεφαλής οικονομολόγοι του ΔΝΤ κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου όσον αφορά τα αποτελέσματα των πολιτικών λιτότητας, που εφαρμόζονται σε πολλές ανεπτυγμένες χώρες. Υπενθυμίζεται, ότι το ΔΝΤ βρέθηκε στο επίκεντρο έντονης κριτικής τον Οκτώβριο, όταν παραδέχτηκε, ότι τα προγράμματα λιτότητας που σχεδίασε και τα οποία επέβαλε, όταν είχε ξεσπάσει η οικονομική κρίση αποδείχτηκαν περισσότερο δαπανηρά απ' ό,τι αναμενόταν, ενώ προκάλεσαν οικονομική ζημία, τρεις φορές μεγαλύτερη από όση είχε προβλεφθεί. Η έρευνα που διεξήγαγε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έδειξε, ότι ο δημοσιονομικός περιορισμός στις αναπτυγμένα οικονομικά χώρες ίσως δεν αποτελεί πλέον τον κύριο παράγοντα για την προώθηση της ανάπτυξης, σε σχέση με την περίοδο όπου η οικονομική κρίση βρισκόταν στο αποκορύφωμά της, ενώ οι κυβερνήσεις θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικές στις δραστικές περικοπές δαπανών. Η συμφωνία του Eurogroup της 26ης Νοεμβρίου 2012 δεν αντιμετώπισε ουσιαστικά τις αβεβαιότητες του ελληνικού χρέους. Ανεπίσημα, η βιωσιμότητά του συνεχίζει να αποτελεί ανεπίλυτο θέμα.

Η συγκεκριμένη έκθεση που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο προκάλεσε καταιγισμό επικριτικών σχολίων για τις μεγάλες περικοπές στον προϋπολογισμό των ήδη επιβαρυνμένων από την οικονομική κρίση ευρωπαϊκών χωρών, και η οποία προέτρεπε το ΔΝΤ να ελαφρύνει τις συστάσεις του περί μέτρων λιτότητας στην Ευρωζώνη. Στην έκθεση υπογραμμίζεται, ότι, το να εξαναγκαστούν οι χώρες που αντιμετωπίζουν οξυμμένα οικονομικά προβλήματα, να μειώσουν απότομα τα ελλείμματά τους, θα αποτελούσε στην ουσία αντιπαραγωγική διαδικασία. Αν οι αρνητικές συνέπειες της λιτότητας στην ανάπτυξη είναι μεγαλύτερες απ' ό,τι είχε υπολογιστεί αρχικά - κι όπως παραδέχεται η έρευνα - τότε το μείγμα της πολιτικής που εφαρμόστηκε από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις είναι εξαιρετικά λανθασμένο.

Ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ Ολιβιέ Μπλανσάρ – εις εκ των συγγραφέων της έρευνας - διατύπωσε νέες προτάσεις αναφορικά με τους δημοσιονομικούς πολλαπλασιαστές που θα πρέπει να εφαρμόζονται ανά χώρα, και που αναθεωρούν σε σημαντικό βαθμό την ακολουθούμενη μεθοδολογία. Ο δημοσιονομικός πολλαπλασιαστής που έχει χρησιμοποιηθεί στην περίπτωση της χώρας μας την τελευταία τριετία είχε προσδιοριστεί στο όριο του 0,5,

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

ενώ σύμφωνα με τα νέα δεδομένα έπρεπε να αυξημένος στο 1,7 - 1,8. Τον περασμένο Οκτώβριο ο ίδιος παραδέχθηκε δημόσια πως το ΔΝΤ απέτυχε παταγωδώς στις προβλέψεις του για την ελληνική οικονομία. Ενώ δηλ. είχε αρχικά προβλεφτεί ύφεση 2% για τη διετία 2010-2011, εν τέλει αυτή εκτινάχθηκε στο 8.9%. Κύρια αιτία της εξέλιξης αυτής – όπως υποστηρίχθηκε – τα δημοσιονομικά μέτρα, οι επιπτώσεις των οποίων είχαν υπολογιστεί επί τη βάσει λανθασμένων συντελεστών. ΔΝΤ, ΕΕ και ΕΚΤ υπολόγιζαν, ότι για κάθε 1 ευρώ μείωσης στις δημόσιες δαπάνες, η ελληνική παραγωγή έχανε 50 σεντς. Όπως απεδείχθη, στην πραγματικότητα η βίαιη προσαρμογή είχε ως συνέπεια για κάθε 1 ευρώ εξοικονόμησης να αφαιρούνται 1,8 ευρώ από την παραγωγή. Η αποτυχία αυτή είχε πολλαπλασιαστική επίδραση. Το ΔΝΤ δηλ. υποτίμησε το δημοσιονομικό πολλαπλασιαστή με αποτέλεσμα την τεράστια επιβάρυνση του ΑΕΠ.

Τα μέτρα λιτότητας - δημοσιονομικές περικοπές και φόροι - που ψήφισε η κυβέρνηση ώστε να τηρήσει τους όρους της χρηματοδότησης αναμένεται να συρρικνώσουν περαιτέρω την οικονομία το 2013, αυξάνοντας την ανεργία, ενώ παράλληλα οι δανειστές παρέχουν στήριξη μόνο εφόσον οι δικαιούχοι υιοθετήσουν πολιτικές που οδηγούν στη διαίωνιση των οικονομικών προβλημάτων της χώρας και που δεν αντιμετωπίζουν τη ρίζα της κρίσης, δηλ. το δημόσιο χρέος.

Οι περικοπές στις δημόσιες δαπάνες το 2013 ανέρχονται στο ποσό των 9,5 δις ευρώ. Με βάση έναν σχετικά ήπιο δημοσιονομικό πολλαπλασιαστή ύψους 1,4, τα μέτρα αυτά οδηγούν σε μία μείωση του ΑΕΠ κατά 13,3 δις ευρώ, ήτοι ετήσιο ρυθμό μείωσης του ΑΕΠ στο 7%. Η διατήρηση στα επίπεδα αυτά της ύφεσης - έναντι της επίσημης προβλεπόμενης ύφεσης 4,5% - θα έχει σοβαρότατες συνέπειες, καθώς η μη τήρηση των στόχων της δημοσιονομικής πολιτικής και η αναγκαστική γι' αυτό το λόγο – κατά τα προσφάτως ψηφισθέντα - λήψη πρόσθετων δημοσιονομικών μέτρων θα αυξήσουν περισσότερο την ύφεση και θα εξασθενήσουν περαιτέρω την οικονομική δραστηριότητα. Επισημαίνεται πως στις περισσότερες οικονομίες που εφαρμόζονται αυτά τα μέτρα, οι ενδείξεις επικείμενης εύρωστης ανάπτυξης είναι ελάχιστες. Η χώρα μας είναι εγκλωβισμένη σε ένα φαύλο κύκλο. Η κατανάλωση δεν μπορεί να αυξηθεί επειδή οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να επενδύσουν – βλ. αδυναμία δανεισμού - και το κράτος μειώνει αντί να αυξάνει τις δαπάνες. Τα όρια της παρεχόμενης ρευστότητας επαρκούν μόνο για το σκοπό της εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, ενώ τα ελλείμματα του Δημοσίου καλύπτονται με αύξηση των φορολογικών επιβαρύνσεων, με συνέπεια να μειώνεται περαιτέρω το εισόδημα των καταναλωτών. Οι αυξήσεις των εξαγωγών δεν μπορούν να αντισταθμίσουν το κενό από τις μειώσεις μισθών, τη μείωση των δημόσιων δαπανών και τη συνεχιζόμενη αυξητική τάση της ανεργίας.

Η επίμονη υπεραισιοδοξία που καλλιεργείται σχετικά με τις συνέπειες αυτών των πολιτικών στην οικονομική ανάπτυξη δίνει τη δυνατότητα στους σχεδιαστές τους να υποστηρίζουν, ότι οι λύσεις που προτείνουν λειτουργούν ακόμη και όταν είναι πασιφανές, ότι κάτι τέτοιο όχι μόνο δεν συμβαίνει αλλά αποδεικνύεται μια οδυνηρή διαδικασία εξαπάτησης. Η εν λόγω πολιτική στερείται επιστημονικού σχεδιασμού με αποτέλεσμα να καταλήγει να αποτυχαίνει συνεχώς στην επίτευξη των στόχων υποχρεώνοντας σε επιπλέον περικοπές και φορολογικά μέτρα που προκαλούν περισσότερη ύφεση στην οικονομία.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Ποια η θέση του υπουργείου σχετικά με την εν λόγω έρευνα και την έκθεση των οικονομολόγων του ΔΝΤ; Δεδομένης της ιδιαίτερης σημασίας των συμπερασμάτων της για τη χώρα μας, η έρευνα θα μπορούσε να ενισχύσει κατά πολύ τη διαπραγματευτική ισχύ της χώρας. Η αρμόζουσα διαπραγματευτική στρατηγική οφείλει να είναι σύνθετη και ιδιαίτερη και να στοχεύει στην προάσπιση του εθνικού συμφέροντος. Κατά πόσο έχει χρησιμοποιηθεί στη διαπραγματευτική διαδικασία με τους δανειστές; Έχει συζητηθεί και αν ναι, ποια η θέση των δανειστών;

Αθήνα, 8 Ιανουαρίου 2013

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών